

30. nedeľa v období cez rok A

25. október 20

Mt 22. 34 – 40

Milé sestry a bratia v Kristovi

Posolstvo lásky patrí k najdôležitejším častiam Ježišovho posolstva. My kresťania od detstva počúvame o láske: máme pocit, že jej rozumieme. No takýto pocit môže byť často aj klamlivý. Pretože pri láske nie je dôležité poznanie, ale samotný život, ktorý sa meria skúsenosťou.

O čom hovoríme, keď hovoríme o skúsenosti lásky? Určite ona nepredstavuje zúženie na skúsenosť zamilovanosti, ani nie to, čo naznačuje dnešná presexualizovaná kultúra. Čo teda? Odpoveď naznačujú dnešné čítania.

Ak si ich vypočujeme pozorne, nájdeme v nich motív blížneho - iného, druhého, cudzieho. Starozákonné čítanie spomína druhého človeka – cudzinca, ktorý je odkázaný na našu pomoc, pomoc tých druhých. „Neutláčaj cudzinca, nesužuj ho, veď vy sami ste boli cudzincami v egyptskej krajine.“ Môže sa zdať, že my kresťania pomoci druhým rozumieme (veď po stáročia sme ju organizovali), ale je to ozajstná skúsenosť? Odpoveď na výzvu pomoci nespočíva v horlivom organizovaní zbierok pre postihnutých, ale v tom, čo pomoci predchádza – vo vnímaní, „počúvaní“ toho druhého, ktorý je iný. Vnímať jeho starosti, jeho pohľad na život. Bez ozajstného „počúvania“ druhému sa nedeje žiadna skutočná pomoc. Filozofi by to možno vyjadrili ako vnímanie toho, čo je vo svojej viditeľnosti neviditeľné. Pretože často nevidíme správne ani to, čo je viditeľné - nevnímame s otvoreným srdcom. Len otvorené srdce pomáha vnímať nielen núdzu druhého, ale vidieť aj jej súvislosti, pozadie. Učí nás nezavrieť sa pred druhým príliš rýchlo svojim milodarom.

Ešte ďalej nás posúva dnešné evanjelium, v ktorom Ježiš odpovedá na otázku, ktoré prikázanie v zákone je najdôležitejšie. Saduceji i farizeji odmietali to, čo sa nedá vyjadriť konkrétne - prikázaniami, zákazmi, poučkami. Farizeji (možno aj úprimne) chceli mať všetko nalinkované, určené, stanovené. Predstava niečoho, čo sa nedá vyjadriť príkazom, zákazom ich desila. Preto (pravdepodobne úprimne) hľadali najdôležitejšie prikázanie, hlavný zákon.

Ježišova odpoveď ich mohla na prvý pohľad uspokojiť. Pomenoval najdôležitejšie prikázanie, uviedol zákon - stačilo ho už len uskutočniť. Ale zostáva otázka – dá sa láska stanoviť zákonom, dá sa uskutočniť? Dá sa zadefinovať? Veď objektom lásky nikdy nedisponujeme: je ním náš blížny – niekto, kto je celkom iný, ako som ja a objektom našej lásky je Boh, ktorý je úplne iný už zo svojej podstaty. Požiadavka lásky tak zvyšuje našu vnímavosť voči tomu, čím nedisponujeme, a predsa tomu máme načúvať. To je podľa Ježiša viac ako litera zákona. Ježiš hovorí, že v požiadavke lásky je obsiahnutý celý Zákon i proroci – celé Písmo, ktoré pre vtedajšieho človeka predstavovalo vrchol nielen božej ale aj ľudskej múdrosti. Ježiš hovorí o láske k Bohu a k blížnemu, že ona zahŕňa a presahuje v istom zmysle celé Písmo.

Keď pápež František písal encykliku *Amoris Laetitia* (Radosť lásky), predchádzali tomu dve biskupské synody, ktoré - ako on sám hovoril - nás v cirkvi chceli naučiť počúvať sa navzájom, počúvať tých druhých. Podľa pápeža sme z tejto synody mali vyjsť obohatenejší. Ak sa tak nestalo, chyba nie je v pápežovi. Ostatne cez počúvanie iným aj on sám vníma svoj úrad rímskeho biskupa – pápeža.

Nehľadajme teda ani my s farizejmi pravdu o živote v definíciách, nehľadajme ju v zákonoch, ale naučme sa najprv spolu s Ježišom naozaj „počúvať“ druhých, naučme sa s Ježišom „počúvať“ boží hlas v nás. Ak to zvládneme, potom aj nás láska privedie k ozajstnej slobode.

Viliam Arbet